

Pavučinec plyšový databáze hub

Zasláno od: Dakob

Datum zveřejnění: 11.5.2005

Český název: Pavučinec plyšový

Latinský název: Cortinarius orellanus

Výskyt: Houbu lze najít od července až do listopadu, ale nejvíce roste v září. Roste v borových lesích s jednotlivými duby, břízami a krušinou. Je to velmi jedovatá houba, jedna z nejhorších a nejzákeřnějších hub. V starší francouzské literatuře se uváděla jako jedlá a také v Polsku se sbírala a sušila, než se zjistilo, že obsahuje jedovaté látky, které tam v letech 1953-1956 způsobily četné smrtelné otravy. U nás byla zaznamenána otrava touto houbou v roce 1977. Při otravě se projevují nejprve průjemy a zvracení, po dvou i více dnech obtíže při močení a další následky poškození ledvin, může však dojít i k poškození jater. Při opakovaném požívání menšího množství hub dochází k vleklému poškození ledvin, které se projeví třeba až po 17 dnech, kdy souvislost s požitím houby se často už nepředpokládá, k smrti pak dojde třeba až za tři měsíce. Podobné otravy mohou způsobit i další příbuzné pavučince (10-20 druhů).

Popis: Klobouk má 3 - 10 cm v průměru, v mládí je kuželovitý, pak polokulovitý, později až ploše rozložený, s okrajem nejprve trochu podvinutým, pak pouze sklopeným, nakonec je často rozmanitě zvlněný, s nízkým a tupým hrbolem. Jeho pokožka je suchá, v mládí oranžově hnědá s nazlátlým odstínem, při okraji někdy světlejší, později červenohnědá, maltově plstnatá až jemně šupinkatá. Lupeny jsou 4 - 5 mm vysoké, dosti řídké, malým zoubkem sbíhavé na třeh, v mládí šafránově žluté, později oranžově hnědé, s nerovným ostřím. V mládí jsou zakryty jemným, pavučinovitým, citronově žlutým závojem, který brzo zcela mizí. Třeň je válcovitý, jen zřídka dole mírně kyjovitě zduřelý, přímý nebo mírně prohnutý, 8 - 12 cm vysoký a 1 - 1,5 cm tlustý, pevný, plný, vláknitý, lesklý, žlutý až zlatožlutý, často hnědě naběhlý, dole s pomerančově oranžovým odstínem. Dužnina je světle citronově žlutá až světle okrová nebo zlatová, v klobouku někdy načervenalá, na vzduchu nemění barvu. V starých chodbičkách po larvách hmyzu se zbarvuje poněkud dohněda. Má mírnou chuť a ředkvový, někdy až trochu zatuchlý pach. výtrusný prach je rezavě hnědý, výtrusy jsou široce oválné až mandlovitě zúžené, 9 - 12 x 5,5 - 7 mm velké, žlutorezavé, s jemně bradavkatou stěnou. Jódem se nezbarvují.

Zaměnitelná za jedlou a chutnou čirůvku zelánku - *Tricholoma auratum*.

Období růstu:

jedlá - nejedlá - jedovatá

VII. - XI.